

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/716/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5315202535
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5315202535.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci navrhovateľa CETELEM SLOVENSKO a.s., so sídlom Bratislava, Panenská 7, IČO: 35 787 783, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou Nagyová Tenkáč, s.r.o., so sídlom Bratislava, Ružinovská 42, proti odporcom: 1/ U. B., nar. XX.XX.XXXX, 2/ H. B., nar. X.XX.XXXX, obaja bytom Z. XX, V., právne zastúpení advokátkou JUDr. Andreou Chorvátovou Nagyovou, so sídlom Z., F. XXX, o zaplatenie 2.206,06 eur s príslušenstvom, na základe odvolania odporcov proti rozsudku Okresného súdu Čadca č. k. 5C/81/2015-72 zo dňa 7. septembra 2015 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** vo výroku o uložení povinnosti odporcom 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.728,98 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 1.728,98 eur od 1.3.2010 do zaplatenia, vrátane povolenia splátok.

Rozsudok okresného súdu **z o s t á v a n e d o t k n u t ý** vo výroku o zamietnutí návrhu vo zvyšku a vo výroku o čiastočnom zastavení konania.

Rozsudok okresného súdu **m e n í** vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania tak, že žiaden z účastníkov **n e m á p r á v o** na náhradu trov prvostupňového konania.

Odporcovia 1/ a 2/ sú **p o v i n n í** spoločne a nerozdielne titulom náhrady trov odvolacieho konania, ktoré predstavujú trovy právneho zastúpenia, zaplatiť navrhovateľovi na účet jeho právneho zástupcu Advokátska kancelária Nagyová Tenkáč, s.r.o., sumu 55,03 eur v splátkach po 10 eur mesačne. Prvá splátka bude splatná v kalendárnom mesiaci nasledujúcom po kalendárnom mesiaci, v ktorom toto rozhodnutie odvolacieho súdu nadobudne právoplatnosť. Nezaplatením čo i len jednej splátky náhrady trov odvolacieho konania vznikne právo požadovať zaplatenie celého aktuálneho dlhu náhrady trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil odporcom 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.728,98 eur spolu s úrokom z omeškania 9% ročne z tejto sumy od 1.3.2010 do zaplatenia v mesačných splátkach po 40 eur, splatných vždy k 15. dňu v mesiaci, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku pod hrozbou straty výhody splátok. Vychádzal z toho, že navrhovateľ uzavrel s odporkyňou 1/ zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej jej poskytol úver vo výške 1.991,64 eur; odporca 2/ sa zaviazal splatiť záväzok spoločne a nerozdielne s odporkyňou 1/. Keďže odporcovia dohodnuté splátky úveru neplatili riadne a včas, navrhovateľ odstúpil od zmluvy, čím sa zmluva od počiatku zrušila a „medzi zmluvnými stranami nastal vzťah z bezdôvodného obohatenia“. Nadväzne okresný súd uložil odporcom zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.728,98 eur predstavujúcu rozdiel medzi

výškou poskytnutého úveru (1.991,64 eur) a sumou, ktorú odporcovia uhradili (262,66 eur). Dodal, že sám navrhovateľ si zvolil túto formu ukončenia (prvotného) právneho vzťahu medzi účastníkmi, preto „musí znášať následky takejto voľby“.

2. Námietku premlčania vznesenú odporcami vyhodnotil okresný súd ako nedôvodnú, lebo nárok sa stal splatným 28.2.2010 a navrhovateľom bol na rozhodcovskom súde uplatnený 19.4.2010; teda v priebehu premlčacej doby. Zdôraznil, že napriek zrušeniu rozhodcovského rozsudku účinky podaného návrhu zostávajú zachované. Keďže sa odporcovia ocitli v omeškaní, zaťažuje ich aj povinnosť platiť úroky z omeškania. Vzhľadom na ich majetkové a sociálne pomery povolil okresný súd odporcom splatiť priznanú istinu a príslušenstvo v splátkach po 40 eur mesačne.

3. Okresný súd uplatňovaný nárok vo zvyšku zamietol. Vo vzťahu k poisťnému konštatoval, že nebola platne uzavretá poisťná zmluva; ohľadne požadovaných dlžných úrokov uviedol, že navrhovateľ žiadnym spôsobom netvrdil a nepreukázal, z akej sumy, za aké obdobie a v akej výške mal dotknutý nárok vzniknúť. Obdobne navrhovateľ vo vzťahu k sume 227,18 eur neposkytol okresnému súdu žiadne relevantné tvrdenia a ani dôkazy. Vzhľadom na čiastočné späťvzatie návrhu bolo konanie v časti o zaplatenie 55,55 eur a v časti úrokov z omeškania prevyšujúcich 9% ročne zastavené.

4. O náhrade trov konania rozhodol okresný súd podľa § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že odporcom uložil solidárnu povinnosť titulom ich náhrady zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.001,35 eur, ktorú výšku trov konkrétne odôvodnil. Taktiež túto čiastku povolil odporcom splácať v splátkach - po 20 eur mesačne.

5. Proti tomuto rozsudku (mimo výrokov o zamietnutí návrhu vo zvyšku a o čiastočnom zastavení konania) podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporcovia, ktorí sa alternatívne domáhali jeho zmeny tak, že návrh bude zamietnutý v celom rozsahu, alebo jeho zrušenia a vrátenia vecí na ďalšie konanie. Poukazovali na to, že pohľadávka navrhovateľa je premlčaná. Zdôrazňovali, že nebola založená právomoc rozhodcovského súdu, čo bolo konštatované i v konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku. Odvolatelia za nesprávny považovali napadnutý rozsudok tiež v časti, v ktorej im bolo uložené zaplatiť úrok z omeškania 9% ročne od 1.3.2010. Podľa ich názoru i tento nárok je premlčaný; minimálne (s odkazom na § 103 Obč. zák.) od 1.3.2010 do právoplatnosti uznesenia tamojšieho súdu č. k. 8C/137/2012-205 zo dňa 6.10.2015.

6. Odporcovia opakovane namietali neprijateľnosť zmluvnej podmienky „zrážok zo mzdy“ a tvrdili, že okresný súd im ako spotrebiteľom v tomto smere neposkytol ochranu. Obdobne sa nezaoberal ani ďalšími neprijateľnými zmluvnými podmienkami; ak by ich posúdil, mohol by dospieť k záveru o existencii dôvodu hodného osobitného zreteľa v zmysle § 150 O.s.p. V tejto spojitosti dávali do pozornosti aj priznanie náhrady trov konania v rozpore s dobrými mravmi, keďže sa 6 rokov museli brániť voči nebankovej spoločnosti, „ktorá si uplatňuje svoje právo na vrátenie pohľadávky“. Osobitne odvolatelia tvrdili, že neúčelnými úkonmi právnej služby boli prevzatie a príprava zastúpenia (právny zástupca navrhovateľa zastupoval už v konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku) a vyjadrenie navrhovateľa z 10.7.2015 (je totiž vecou navrhovateľa, „ak chce upravovať žalovanú výšku pohľadávky“). Za neúčelné považovali i cestovné náklady spojené s účasťou na pojednávaníach, keďže právny zástupca navrhovateľa v daných dňoch mohol na Okresnom súde Čadca tohto zastupovať vo viacerých veciach.

7. Navrhovateľ žiadal napadnutý rozsudok potvrdiť. Opakovane poukazoval na dôsledky podania žaloby na rozhodcovský súd, ktoré sú rovnaké ako právne účinky jej podania na (všeobecný) súd. Zároveň zo zákona o rozhodcovskom konaní výslovne vyplýva možnosť podania žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku (aj) z dôvodu tvrdenej neplatnosti rozhodcovskej zmluvy; taktiež priamo daný právny predpis upravuje, že po zrušení rozhodcovského rozsudku pokračuje súd v konaní vo veci. Následne mal navrhovateľ za to, že podaním žaloby na rozhodcovskom súde prestáva plynúť premlčacia doba (v súdnej veci 19.4.2010).

8. Navrhovateľ ďalej uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy je ako zabezpečovací inštitút súkromnoprávneho vzťahu platným úkonom. Navyše, v prejednávacom prípade na strane odporcov absentuje akýkoľvek naliehavý právny záujem na určení neplatnosti, resp. neprijateľnosti danej dohody. V otázke náhrady trov konania navrhovateľ tvrdil, že odporcovia sami zavinili, že sa muselo viesť toto konanie, lebo svoju pohľadávku (ktorej existencie si boli vedomí) nesplácali. Ďalšie tvrdenia ohľadne trov konania označil za „plne irelevantné, subjektívneho charakteru a bez právneho základu“. Na záver navrhovateľ dodal, že okresný súd rozhodol presne v intenciách alternatívneho petitu odporcov.

9. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vymedzenom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. (z toho titulu nedotknutými zostali nenapadnuté výroky o zamietnutí návrhu vo zvyšku a o

čiasťočno zastavení konania) a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) v preskúmvanej meritornej časti rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. a vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania zmenil podľa § 220 O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu dotknutých trov konania.

10. Argumentácia prezentovaná odvolateľmi v súvislosti so vznesenou námietkou premlčania smeruje ku konštatovaniu, že premlčacia lehota neprestala plynúť podaním žaloby navrhovateľa na rozhodcovskom súde, pretože rozhodcovský súd nemal právomoc vo veci konať. Bez ohľadu na to, že odporcovia túto svoju úvahu bližšie nerozvádžajú, nie je dôvodnou.

11. Ustanovenie § 19 ods. 1 zák. č. 244/2002 o rozhodcovskom konaní jednoznačne v rámci definovania účinkov podania žaloby na rozhodcovskom súde uvádza, že právne účinky sú rovnaké, ako v prípade podania žaloby na súd. K totožnému záveru je možné dospieť i zo spôsobu úpravy súvislostí rozhodcovského konania a občianskeho súdneho konania - napríklad § 104 ods. 1 O.s.p. To znamená, že uplatnením práva na súde alebo u iného príslušného orgánu premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie (§ 112 veta prvá Obč. zák.). Súčasne z § 43 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z.z. vymedzujúceho postup (všeobecného) súdu po zrušení rozhodcovského rozsudku vyplýva, že neplatnosť dohody o rozhodcovskom konaní je bezprostredne zákonom predpokladaným titulom zrušenia rozhodcovského rozsudku. Inými slovami, zrušenie rozhodcovského rozsudku z dôvodu nedostatku právomoci rozhodcovského súdu vyplývajúcej z neplatnosti dojednania rozhodcovskej zmluvy, resp. rozhodcovskej doložky, neznamená, že by v takomto prípade podanie žaloby na rozhodcovskom súde nespôsobovalo spočívanie plynutia premlčacej doby.

12. Z doteraz rozoberaného je zrejmé, že v konkrétnostiach súdnej veci je námietka premlčania neopodstatnenou. Pohľadávka navrhovateľa sa stala splatnou 28.2.2010, navrhovateľ sa uloženia povinnosti odporcom jej zaplata domáhal na rozhodcovskom súde žalobou už dňa 19.4.2010, po vydaní rozhodcovského rozsudku 6.6.2011 podali odporcovia 2.7.2011 žalobu o jeho zrušenie, po ukončení ktorého konania (rozsudkom Okresného súdu Čadca č. k. 8C/137/2012-123 z 18.11.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5Co/599/2014 z 28.10.2014) okresný súd pokračoval v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v (prvotnej) žalobe, t.j. prejednaním posudzovaného/preskúmvaného nároku navrhovateľa. Z predmetných časových súvislostí - osobitne splatnosti pohľadávky a dňa uplatnenia žaloby na rozhodcovskom súde - je nepochybné, že k premlčaniu pohľadávky navrhovateľa nedošlo.

13. Neobstoja ani tvrdenia odporcov (taktiež skôr len náznakové a bez konkrétnej argumentácie) o premlčaní nároku navrhovateľa na úrok z omeškania s odkazom na § 103 Obč. zák. Označené zákonné ustanovenie sa týka premlčania jednotlivých splátok, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach. Bez ohľadu na právne posúdenie veci okresným súdom ako plnenia z bezdôvodného obohatenia z titulu zrušenia úverovej zmluvy od počiatku v dôsledku odstúpenia navrhovateľa od tejto zmluvy, prvá splátka v zmysle dotknutej zmluvy o úvere bola splatná 15.11.2008. Pokiaľ navrhovateľ podal žalobu na rozhodcovskom súde už dňa 19.4.2010 nemohla (a to ani teoreticky) k danému dátumu uplynúť premlčacia doba vo vzťahu k žiadnej splátke; či by už bolo vychádzané zo všeobecnej trojročnej premlčacej doby platnej pre štandardné záväzkové vzťahy (§ 101 Obč. zák.), alebo z dvojročnej (subjektívnej) premlčacej doby vlastnej nárokom z bezdôvodného obohatenia (§ 107 ods. 1 Obč. zák.)

14. V spojitosti s námietkou odporcov o neadekvátnosti úroku z omeškania krajský súd nad bezprostredný rámec odvolania dodáva, že priznanie dotknutého plnenia nie je ani v nesúlade s dobrými mravmi. Je nepochybné, že odporcom bola zo strany navrhovateľa poskytnutá suma 1.991,64 eur, z ktorej zaplatili/vrátili iba 242,66 eur. Okresný súd pritom nepriznal navrhovateľovi za poskytnutie uvedenej sumy žiadnu odplatu a ani žiadne poplatky; to znamená, že odporcovia mali/majú vo svojej podstate vrátiť iba bezúročnú pôžičku bez akýchkoľvek poplatkov. Takéto pre spotrebiteľa maximálne výhodné finančné produkty sa na trhu (či už bankovom alebo nebankovom) reálne vôbec nevyskytujú.

15. Povinnosť platiť úrok z omeškania nie je dôsledkom (nekalej) činnosti navrhovateľa, ale dôsledkom neplnenia povinností (od poslednej 10-eurovej splátky ešte v júli 2009 niekoľko rokov vôbec) odporcami. Odvolateľom nič nebránilo priebežne poukazovať navrhovateľovi splátky hoci aj v nimi stanovenej navrhovanej výške 40 eur mesačne. V týchto súvislostiach možno zhrnúť, že rozhodne nie je v súlade s dobrými mravmi požičať si (od kohokoľvek) finančné prostriedky a tieto (takmer vôbec) nesplatiť, resp. maximálne oddaľovať čas zaplata/vrátenia peňazí a za takéto (niekoľkoročné) omeškание nemusieť znášať žiadnu zodpovednosť/sankciu.

16. Vzhľadom na to, že okresný súd posúdil uplatnený nárok (presne podľa vyjadrenia samotných odporcov z 10.6.2015 - č.l.10) v konečnom dôsledku ako plnenie z bezdôvodného obohatenia, z hľadiska priznaného plnenia sú bezpredmetné širšie spotrebiteľsko-právne spojitosti. Preto je v prejednávanej veci nepodstatné, či (pôvodný) záväzkovo právny vzťah - zmluva o úvere - obsahoval neprijateľné zmluvné podmienky. Krajský súd opakovane zdôrazňuje, že odporcovia majú povinnosť vrátiť/zaplatiť navrhovateľovi len poskytnutú výšku úveru bez akejkolvek odplaty a akýchkoľvek poplatkov. Povinnosť platiť úroky z omeškania je (ako už bolo vyššie uvedené) dôsledkom dlhodobého absolútneho si neplnenia povinností odporcami.

17. Naproti tomu opodstatneným (hoci čiastočne z iných než namietaných dôvodov) je odvolanie v časti o náhrade trov prvostupňového konania. Z hľadiska celkového výsledku sporu je nutné za neúspech navrhovateľa považovať aj čiastočné späťvzatie návrhu, ktoré nebolo podmienené správaním protistrany; čo správne konštatuje už okresný súd. V otázke ustálenia (čistého) úspechu sporových strán v konaní však nielen opomenul od úspechu navrhovateľa odpočítať jeho neúspech, ale nie celkom dôsledne postupoval i vo vymedzení ukazovateľov rozhodných pre porovnanie úspechu a neúspechu toho ktorého účastníka.

18. Pri pomerovaní úspechu a neúspechu účastníkov bolo potrebné vychádzať z porovnania sumy 2.206,06 eur uplatňovanej navrhovateľom, vrátane príslušenstva 0,08% úroku z omeškania denne zo sumy 2.158,97 eur od 1.3.2010 a priznanej sumy 1.728,98 eur spolu s 9% úrokom z omeškania ročne od 1.3.2010. Pre účely procesného rozhodovania o náhrade trov konania - aj vzhľadom na dĺžku jeho trvania v súdnej veci - je namieste zisťovať predbežnú výšku príslušenstva v čase rozhodovania súdu (bližšie napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 M Cdo 1/2014). Ku dňu rozhodnutia okresného súdu uplatňovaný nárok navrhovateľa (spolu s príslušenstvom) tak predstavoval cca 5.650 eur a bolo mu priznané (taktiež spolu s príslušenstvom) cca 2.600 eur; čo nadväzne zodpovedá pomeru úspechu strán približne 46% (navrhovateľ) : 54% (odporcovia). Takýto pomer úspechu sporových strán (i s prihliadnutím na zohľadňovanie predbežnej výšky príslušenstva) krajský súd vyhodnotil ako približne rovnaký, z ktorého titulu v zmysle § 142 ods. 2 v spojení s § 220 O.s.p. dotknutý výrok napadnutého rozsudku zmenil tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov prvostupňového konania.

19. Taktiež pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania krajský súd vychádzal z totožného prístupu k východiskovým ukazovateľom, t.j. v rámci ustálenia rozsahu uplatňovaného nároku prihliadol aj na predpokladanú výšku príslušenstva. Táto ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu predstavovala cca 2.700 eur; zároveň však predmetom odvolacieho prieskumu bola i výška náhrady trov prvostupňového konania - cca 1.000 eur. Navrhovateľ bol úspešný v časti o zaplatení cca 2.700 eur a odvolatelia boli úspešní vo vzťahu k rozhodnutiu o trovách prvostupňového konania. Nadväzne miera (čistého) úspechu navrhovateľa v odvolacom konaní je 46% (rozdiel medzi úspechom o zaplatení cca 2.700 eur a neúspechom o zaplatení cca 1.000 eur).

20. Účelne vynaložené trovy navrhovateľa v odvolacom konaní predstavujú odmenu za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie (aj) k meritórnemu odvolaniu (§ 13a ods. 1 písm. c/ vyhl. č. 655/2004 Z.z.). V zmysle § 10 ods. 1 vyhl. č. 655/2004 Z. z. (i s prihliadnutím na návrhový charakter rozhodovania o náhrade trov) je základnou tarifnou sadzbou suma 91,29 eur. K predmetnej čiastke sa pripočítava režijný paušál 8,39 eur (§ 16 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z.) a súčet predmetných súm sa zvyšuje o daň z pridanej hodnoty (§ 18 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z.z.), čo celkovo činí 119,62 eur (91,29 + 8,39 + 19,94). Keďže navrhovateľ bol v odvolacom konaní úspešný v rozsahu 46%, prináleží mu náhrada súvisiacich trov vo výške 55,03 eur, ktorú čiastku sú odporcovia povinní zaplatiť na účet právneho zástupcu navrhovateľa (§ 149 ods. 1 O.s.p.). Vzhľadom na nepriaznivé sociálne pomery odporcov krajský súd (tiež) uvedenú sumu povolil odporcom splácať v mesačných splátkach po 10 eur.

21. Toto rozhodnutie bolo vyhlásené pred 1.7.2016, t.j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, čomu zodpovedá i procesný postup a rozhodovanie odvolacieho súdu. V zmysle § 156 ods. 4 v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p. je odvolací súd viazaný vyhláseným rozsudkom. Predmetná viazanosť sa týka (okrem iného) aj označovania strán sporu, či poučenia o opravnom prostriedku. K písomnému vypracovaniu rozsudku však dochádza za účinnosti „nového“ procesného predpisu - zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok. Vzhľadom k nie celkom jednoznačným prechodným ustanoveniam (osobitne § 470 ods. 1, ods. 2 veta prvá CSP) odvolací súd v rámci písomného vyhotovenia rozhodnutia čiastočne zohľadnil aj aktuálnu právnu úpravu; napr. číslovanie odsekov odôvodnenia, či podpísanie rozhodnutia všetkými členmi senátu.

22. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.